

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/191/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317215044
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2317215044.1

Rozsudok pre uznanie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: G. P., nar. XX.X.XXXX, adresa P., V. X, o zaplatenie 705,83 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 30Csp/193/2017-208 zo dňa 6.11.2018 - v časti zamietajúceho výroku II. a výroku III. o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie istiny 50,- Eur, rozsudok súdu prvej inštancie v tomto rozsahu z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

II. Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 500,- Eur s 28% úrokom p.a. zo sumy 705,83 Eur od 13.6.2017 do 18.12.2017, zo sumy 550,83 Eur od 19.12.2017 do 17.8.2018 a zo sumy 500,83 Eur od 18.8.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) voči žalovanému v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. konanie v časti o zaplatenie 155,- Eur zastavil, vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol, vo výroku III. žalovanému náhradu trov konania nepriznal a výrokom IV. žalobcovi vrátil súdny poplatok v sume 2,60 Eur po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k) a t), ods. 5, § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej aj OZ).

3. Pri rozhodovaní súd vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 3.6.2013 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej bol žalovanému zriadený osobný účet a poskytnutá platobná karta s limitom 1.000,- Eur. Dňa 21.7.2014 žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu o povolenom prečerpaní na účte, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 280,- Eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne. V zmluve bolo dohodnuté, že klientovi môžu byť inkasované poplatky za potvrdenia a súhlasy vydané bankou na základe žiadosti klienta vo výške 20,- Eur plus DPH, poplatok za upomienku vo výške 15,- Eur a poplatok za výzvu vo výške 30,- Eur. Žalobca zatvoril účet a ešte predtým debetný zostatok na účte previedol dňa 12.6.2017 na vnútorný účet banky.

4. Súd ustálil, že posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 705,83 Eur s príslušenstvom titulom nepovoleného prečerpania na bežnom účte žalovaného. V žalobe uviedol,

že suma 705,83 Eur predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného, bez akejkoľvek bližšej konkretizácie, teda nijako nešpecifikoval žalovanú sumu, kedy a za čo si ako debetné obraty účtoval, resp. aká suma pripadá na istinu, t.j. sumu ktorú žalobca žalovanému skutočne poskytol a žalovaný žalobcovi nevrátil. Z predložených výpisov vyplýva, že žalovaná suma predstavuje sankciu pozostávajúcu zo súm za: príplatok za vedenie účtu postihnutého exekúciou, poplatok za výzvu - prečerpanie účtu, za upomienky prečerpanie účtu a úroky. Žalobca žalovanú sumu nešpecifikoval ani napriek výzve súdu, v doplnení žaloby uviedol len všeobecné informácie a definície poplatkov, úrokov avšak bez akejkoľvek konkretizácie. Navyše aj keď tieto poplatky je podľa názoru žalobcu žalobca oprávnený v zmysle zmluvy o povolenom prečerpaní klientovi účtovať z dôvodu, že žalovaný bol s nimi pri uzatvorení zmluvy oboznámený, súd sa nemôže stotožniť s tým, že žalobca takto vytvára nepovolený debetný zostatok na bežnom účte, ktorý úročí vysokým úrokom vo výške 28% ročne, napriek tomu, že klientovi žiadne peňažné plnenie vo forme napr. úveru neposkytuje.

5. V súvislosti s uplatneným úrokom vo výške 28% ročne súd prvej inštancie ďalej poukazoval na skutočnosť, že akékoľvek úroky, ako odplata za užívanie požičanej sumy, prislúchajú veriteľovi len do doby splatnosti dlhu. Zatvorením účtu žalovaného nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, teda nie je dôvod ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili iba za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. Pokiaľ majú žalobcom uplatnené úroky sankčný charakter, tak sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou, lebo s omeškaním spotrebiteľa s plnením, to znamená s vrátením sumy nepovoleného prečerpania po zatvorení účtu, zákon spája oprávnenie dodávateľa žiadať úroky z omeškania. Tieto predstavujú v čase omeškania žalovaného výšku 5% ročne. Navyše úprava úroku z úveru, resp. sankčného úroku v obchodných podmienkach, ktorých obsah spotrebiteľ nemohol ovplyvniť a pripravil ich výlučne veriteľ, u spotrebiteľa vyvolala nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Bez pochybností predstavuje teda neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú nemožno prihliadať. Úrok 28% ročne z dlžnej sumy pri nedovolenom prečerpaní bol už právoplatnými rozsudkami viacerých súdov vyhlásený z dôvodu neprijateľnosti za neplatnú zmluvnú podmienku dohodnutú v spotrebiteľskej zmluve (napr. rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 29. novembra 2013 č. k. 36C/117/2013-55 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Co/91/2014 zo dňa 24.03.2015). Tento rozsudok je pre žalobcu záväzný a preto bolo jeho povinnosťou zdržať sa ďalšieho uplatňovania tejto neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj uplatňovania nárokov z nej vyplývajúcich.

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že súhrn tých poplatkov, ktoré si žalobca uplatnil, podstatne zvyšuje zaťaženie spotrebiteľa a vzhľadom na zásady spotrebiteľského práva, nepostačuje pre platné dojednanie ich zaradenie do sadzobníkov, resp. všeobecných obchodných podmienok. Navyše, pokiaľ ide o poplatky požadované žalobcom, žalobca si nespĺnil dostatočne vo vzťahu k týmto poplatkom povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú, keď z podanej žaloby nevyplýva dostatočné odôvodnenie, kedy, na základe akej skutočnosti nárok žalobcu na ten ktorý poplatok mal vzniknúť. Nemožno preto ani hovoriť o unesení dôkazného bremena vo vzťahu k uplatneným sankčným poplatkom. Súd postup žalobcu považoval za neprípustné obohacovanie sa zo strany banky. Súd má za to, že pokiaľ sa jedná o poplatky za vedenie účtu postihnutého exekúciou, poplatky za výzvy prečerpania a upomienky prečerpania a v neposlednom rade úrok vo výške 28%, jedná o neprijateľné podmienky v zmysle § 53 písm. k) a písm. t) Občianskeho zákonníka. Takéto zmluvné podmienky sú hrubo nerovnovážne, v neprospech klienta - spotrebiteľa, a preto sú neplatné. Od spotrebiteľa nie je možné podľa názoru súdu požadovať poplatky, ktorých vznik žalobca súdu nepreukázal. Bolo povinnosťou žalobcu v žalobe konkrétne uviesť aké debetné obraty si účtuje a následne tieto aj preukázať. Žalobca pohľadávku z nepovoleného prečerpania nešpecifikoval konkrétnym uvedením, teda vo vzťahu k tomuto nároku neuviedol a nepreukázal žiadne konkrétne skutočnosti, a preto mal súd za to, že ohľadom uplatneného nároku žalobca neunesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, teda v čase rozhodovania súd nezistil právny dôvod, podľa ktorého by bol žalovaný povinný túto sumu žalobcovi zaplatiť, a preto žalobu, podľa toho ako bol predmet konania skutkovo vymedzený, považoval za nedôvodnú a zamietol ju aj napriek vyjadreniu žalovaného.

7. S použitím procesných ust. § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 CSP, vzhľadom na účinné späťvzatie žaloby zo strany žalobcu v časti o zaplatenie sumy 155,- Eur pred otvorením pojednávania, súd konanie v tejto časti zastavil. O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3 a 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch... s tým, že žalobca zaplatil súdny poplatok zo sumy 705,83 Eur vo výške 42,- Eur, po čiastočnom späťvzatí žaloby sa predmetom konania stala suma 550,83 Eur, z ktorej sa platí súdny

poplatok 33,- Eur, žalobcovi je preto potrebné vrátiť časť súdneho poplatku v sume 9,- Eur, krátenú o 6,70 Eur, t.j. 2,30 Eur.

8. Pri rozhodnutí o náhrade trov konania súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnej výške, keďže bol v konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). S poukazom na to, že žalovanému žiadne preukázateľné trovy v konaní nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.

9. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a rozhodnutia o trovách konania podal odvolanie žalobca, s použitím odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h), že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a písm. f) CSP, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP vyhovel žalobe v plnom rozsahu okrem zastavenej časti, vrátane trov konania, pričom žiadal priznať aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

10. K tvrdeniu prvoinštančného súdu, že žalobca nešpecifikoval žalovanú sumu, uviedol len všeobecné informácie a definície poplatkov bez konkretizácie, uviedol, že v podaní zo dňa 15.2.2018 špecifikoval sumu položkovito druhom a počtom operácií na účte, pričom následne špecifikoval účtovanie poplatkov a úrokov. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, prečo uvedená špecifikácia súdu nepostačovala na posúdenie dôvodnosti nárokov. V podaní uviedol rozpis žalovanej sumy dostatočne tak, aby bolo možné jednotlivé nároky posúdiť, čo súd nevykonal.

11. K zamietnutiu nároku na úrok 28% ročne poukázal na to, že tento úrok nie úrokom z úveru, nejde o úrokovú sadzbu poskytnutého povoleného prečerpania. Vzhľadom na to argumentácia súdu ohľadne neexistence nároku na úrok po zosplatnení neobstojí. Žalobca si daný nárok uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 2 písm. f) a v § 18. Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. Naopak podľa § 18 ods. 1 postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca pritom zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke. Má za to, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte, preto je zamietnutie nároku na úrok nedôvodné. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 40Co/4/2018, z ktorého zdôraznil, že nepovolené prečerpanie je podstatným porušením zmluvy o bežnom účte, ktoré má za následok nielen právo banky požadovať úroky za prečerpanie účtu, s ktorou povinnosťou počíta aj Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 18 ods. 1. Úprava nároku na úrok pri nepovolenom debete vo VOP nie je žiadnou špecifickou zmluvnou podmienkou zavedenou výlučne žalobcom, ale vyplýva z ustanovení Obchodného zákonníka, ako aj Zákona o spotrebiteľských úveroch. Podstatné je, že debetný zostatok je úročený dohodnutou úrokovou sadzbou a nárok naň je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov, ktoré tvoria prekročenie, s poukazom na § 18 citovaného zákona, pričom jeho výška nemôže byť obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania. Odvolací súd v danej veci zaviazal súd prvej inštancie doplnením dokazovania či je výška žalobcom požadovaného debetného úroku 28% ročne porovnateľná s obvyklou výškou úrokovou požadovanou inými bankami v rozhodujúcom období od klientov, ktorí svoj debetný zostatok včas nevyrovnali.

12. K tvrdeniu, že pri poplatkoch nepostačuje ich uvedenie vo VOP/Sadzobníku, a že žalobca si nespĺnil povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadne nich, poukázal na to, že v podaní zo dňa 15.2.2018 uviedol, že priamo v zmluve o povolenom prečerpaní v bode 2 sú dohodnuté niektoré z poplatkov. K dojednaniu poplatkov mimo zmluvy poukázal na ust. § 31 ods. 2, 4 a 5 písm. d) Zákona o platobných službách, ktorý výslovne nestanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané. V zmysle bodu 4 ods. 2 zmluvy je žalobca oprávnený zúčtovať si poplatky podľa Sadzobníka. V zmysle bodu 4 ods. 5 zmluvy práva a povinnosti, ktoré nie sú výslovným spôsobom upravené v zmluve sa riadia obchodnými podmienkami. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie SD EÚ vo veci C-42/15, z ktorého zdôraznil, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 Smernice EP a Rady 2008/48/ES musia

byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Z uvedeného vyvodil, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusia byť nevyhnutne v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach, alebo sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a ktoré zaväzujú klienta aj pokiaľ ich nepodpísal. V zmysle uvedeného teda podľa odvolateľa nie je daný dôvod na nepriznanie poplatkov.

13. Žalovaný odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcu predložil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že „...súhlasí z časti dlžnej sumy zo 705,83 Eur s príslušenstvom a žiada žalobcu, resp. súd o zaslanie presnej dlžnej sumy s príslušenstvom + súdne trovy na jeho adresu“. Žiada súd o možnosť zmierenia so žalobcom a na základe toho možnosť splátkového kalendára. Dlh je schopný splatiť do jedného kalendárneho roka v rámci jeho súčasných finančných možností. Prvá splátka by sa uskutočnila do 25.3.2019. V závere sa zaviazal, že svoj dlh bude platiť včas a riadne.

14. V priebehu odvolacieho konania podaním zo dňa 11.4.2019 žalobca zobral žalobu čiastočne späť (podľa obsahu v rozsahu 50,- Eur) s poukazom na to, že žalovaný vykonal úhrady a žiadal, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 500,83 Eur, spolu s úrokom vo výške 28% p.a. zo sumy 705,83 Eur od 13.6.2017 do 18.12.2017, spolu s úrokom vo výške 28% p.a. zo sumy 550,83 Eur od 19.12.2017 do 17.8.2018 a úrokom 28% p.a. zo sumy 500,83 Eur od 18.8.2018 do zaplatenia a nahradiť trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku na označený účet žalobcu. Zároveň navrhol súdny zmier, pričom súhlasil s jeho uzatvorením aj mimo pojednávania za splnenia vymedzených podmienok.

15. Horeuvedená listina bola žalovanému súdom doručená, možnosť vyjadriť sa k nej nevyužil.

16. Podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 2.12.2019 žalobca na výzvu odvolacieho súdu oznámil, že po čiastočnom späťvzati žaloby, žalovaný neuskutočnil žiadnu platbu. Zároveň, s poukazom na to, že žalovaný písomne uznal nárok, navrhol vydanie rozsudku pre uznanie nároku.

17. Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu, aby sa vyjadril k podaniu žalobcu podľa ods. 16. uviedol, že v právnej veci žalobcu o zaplatenie 705,23 Eur s príslušenstvom nesúhlasí, súhlasí však o zaplatenie časti vo výške 550,23 Eur, nakoľko časť vo výške 155,- Eur zaplatil, o čom prikladá dôkaz. Ďalej žiadal o možnosť splátkového kalendára a tým navrhol súdny zmier s tým, že splátky bude splácať riadne a včas po rozsudku krajského súdu vždy do 25. dňa na účet žalobcov.

18. Žalobca na výzvu odvolacieho súdu k vyjadreniu žalovaného podľa ods. 17. uviedol, že eviduje čiastočné úhrady dlhu a to 18.12.2017 vo výške 155,- Eur a 17.8.2018 vo výške 50,- Eur. Súhlasil by so splácaním dlhu v splátkach a to výlučne v prípade, ak by žalovaný uznal celý nárok tak, ako bol žalobcom uplatnený, tento by sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 42,- Eur od právoplatnosti rozhodnutia a to pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky. Žalobca je ochotný pristúpiť na súdny zmier výlučne za splnenia uvedených podmienok.

19. Výzvou zo dňa 24.1.2020 sa odvolací súd obrátil na žalovaného v nadväznosti na jeho predchádzajúce podania, aby spresnil, či uznáva nárok žalobcu na zaplatenie nielen istiny, ale aj príslušenstva, s tým, že ak neuznáva je potrebné, aby uviedol dôvody a ak nárok uzná, bude rozhodnuté v celosti rozsudkom na základe uznania nároku. Pri neuznaní súd o nároku rozhodne po jeho preskúmaní. Odvolací súd zároveň uviedol, že žaloba bola čiastočne späťvzatá v sume 155,- Eur a konanie v tejto časti bolo prvoinštančným súdom už zastavené. V ďalšej časti 50,- Eur došlo k späťvzatiu v odvolacom konaní aj v tejto časti bude konanie zastavené. Rozsudkom súdu prvej inštancie bola pritom žaloba v nezastavenej časti zamietnutá. Žalovaný bol zároveň vyzvaný, že ak žiada umožniť mu dlh uhradiť v splátkach, nech uvedie všetky dôvody, pre ktoré žiada splátky a zároveň nech o nich predloží, prípadne navrhne dôkazy.

20. Na túto výzvu žalovaný zareagoval vyjadrením zo dňa 7.2.2020, v ktorom uviedol, že uznáva proti žalobcovi nielen istinu 550,23 eur, ale aj príslušenstvo k nej, teda 28 % ročne úrok od 13.6.2017 do zaplatenia. Žalobcovi pripomenul, že dlžnú sumu s úrokom zaplatí priamo v jeho najbližšej pobočke na jeho bankový účet do 20.2.2020 (splátky teda už nežiadal).

21. Žalobca k tomuto vyjadreniu žalovaného vo svojom písomnom podaní uviedol, že vzhľadom na to, že žalovaný písomne uznal nárok uplatnený žalobcom, navrhuje vydanie rozsudku pre uznanie podľa § 282 a nasl. CSP. Poukázal pri tom na svoje vyjadrenie zo dňa 29.11.2019, v ktorom navrhol vydanie rozsudku pre uznanie nároku. Ohľadom čiastočného späťvzatia žaloby odkázal na svoje podanie zo dňa 11.4.2019 (ktorým žalobu čiastočne späťvzal v rozsahu istiny 50,- Eur).

22. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že vo veci (s výnimkou späťvzatej časti, v ktorej bolo potrebné konanie čiastočne zastaviť) boli splnené podmienky pre jej rozhodnutie rozsudkom pre uznanie v zmysle § 282 CSP.

23. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na odvolaciu argumentáciu uplatnenú žalobcom, bolo posúdiť časť nároku, v ktorej bola žaloba výrokom II. zamietnutá. Keďže predmetný rozsudok vo výroku I. o čiastočnom zastavení konania a vo výroku IV. o vrátení časti súdneho poplatku žalobcovi nebol odvolaním napadnutý, v dôsledku čoho nadobudol právoplatnosť, nepodliehal prieskumu odvolacieho súdu.

24. Prioritne sa bolo potrebné vysporiadať s čiastočným späťvzatím žaloby v odvolacom konaní.

25. Podľa § 370 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Podľa ods. 2 súd späťvzatie žaloby neprípustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí; ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. V zmysle ods. 3 ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

26. Keďže v danom prípade došlo zo strany žalobcu k čiastočnému späťvzatiu žaloby v čase, keď už rozhodol vo veci súd prvej inštancie, ale jeho rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, pričom žalovaný, ktorému bolo čiastočné späťvzatie žaloby doručené na vyjadrenie, s ním nevyslovil nesúhlas, čím boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre aplikáciu citovaného § 370 CSP, odvolací súd čiastočné späťvzatie žaloby v časti istiny 50,- Eur pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie v tomto rozsahu zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

27. Následne odvolací súd riešil otázku uznania nároku žalovaným.

28. Podľa ust. § 282 Civilného sporového poriadku, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

29. Úkony, ktorými sporové strany disponujú konaním alebo jeho predmetom, sa označujú ako dispozičné procesné úkony. Určité úkony však majú aj relevanciu vo vzťahu k hmotnému právu, a tými sú zmier a rozsudok na základe uznania alebo vzdania sa nároku. V prípade uznania a vzdania sa nároku strany prejavia hmotnoprávny úkon voči súdu (nie voči sebe navzájom) a súd musí meritórne rozhodnúť. Ak sú splnené podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 282 Civilného sporového poriadku je teda súd povinný (obligátne) rešpektovať procesnú situáciu, ktorá nastala v dôsledku uznávacieho prejavu žalovaného a musí vydať rozsudok na základe uznania nároku. Súd v takomto prípade nemá možnosť zvažovať, či rozsudok na základe uznania nároku vydá alebo nevydá.

30. Rozsudok na základe uznania je inštitút, ktorý bol do procesného práva zaradený na účely zjednodušenia a zrýchlenia civilného sporového konania. Uznáním nároku podľa ustanovenia § 282 Civilného sporového poriadku sa rozumie procesný úkon žalovaného adresovaný súdu, ktorý môže byť urobený v akejkoľvek prípustnej forme (§ 125 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a z jeho obsahu jednoznačne vyplýva, že žalovaný žalobný nárok celkom, sčasti alebo v jeho základe uznáva. Nie je pritom rozhodujúce, či a ako je takýto procesný úkon označený a či uznanie nároku je vyjadrené práve týmto slovným spojením. V dôsledku uznávacieho prejavu žalovaného odpadá dôvod, pre ktorý sa konanie začalo (spornosť v otázke existencie uplatneného nároku). Ak žalovaný v priebehu konania žalobcov nárok účinne uzná, súd už ďalej nezisťuje skutkové okolnosti a na ich objasnenie nevykonáva dokazovanie a vychádza z uznania nároku žalovaným. Uznanie nároku je pritom možné v ktoromkoľvek štádiu konania.

31. V danom prípade žalovaný v písomnom podaní adresovanom súdu z 27.2.2019 okrem iného uviedol: „...súhlasím z časti dlžnej sumy zo 705,83 Eur s príslušenstvom a žiadam žalobcu, resp. súd o zaslanie presnej dlžnej sumy s príslušenstvom + súdne trovy na moju... adresu“. Žiada tiež súd o možnosť zmierenia so žalobcom. Z obsahu predmetného vyjadrenia nevyplýva jednoznačne, že žalovaný predmetný dlh uznáva, čomu nenasvedčuje nezrozumiteľné vyjadrenie: „...súhlasím z časti dlžnej sumy zo 705,83 Eur s príslušenstvom...“, ale najmä nie je zrejmé v akej výške istiny a príslušenstva, keď v odvolacom konaní bola predmetom už len istina 550,83 Eur s príslušenstvom a nie žalovaným uvádzaná suma 705,83 Eur, pričom žalovaný sa v podaní domáha oznámenia výšky dlhu, z čoho vyplýva, že mu nie je známa. Preto nebolo možné procesný úkon žalovaného, obsiahnutý v jeho vyjadrení z 27.2.2019, posúdiť ako účinné uznanie nároku a postupovať podľa ust. § 282 Civilného sporového poriadku.

32. Na výzvu odvolacieho súdu, aby žalovaný v nadväznosti na svoje podanie z 27.2.2019 uviedol, či uznáva žalobou uplatnený nárok žalobcu čo do dôvodu aj čo do výšky - v celom rozsahu alebo čiastočne a či súhlasí s rozsudkom pre uznanie nároku, v podaní z 23.12.2019 uviedol, že v právnej veci žalobcu o zaplatenie 705,23 Eur s príslušenstvom nesúhlasí, súhlasí však o zaplatení časti a to vo výške 550,23 Eur, nakoľko časť vo výške 155,- Eur dňa 18.12.2017 zaplatil. Žiada o možnosť splátkového kalendára, navrhuje súdny zmier a zaväzuje sa splátky zo sumy 550,83 Eur splácať riadne a včas po rozsudku krajského súdu vždy do 25. dňa v mesiaci na účet žalobcovi. V tomto spresňujúcom podaní z 23.12.2019 žalovaný už jednoznačne uznáva nárok uplatnený žalobou v časti istiny 550,- Eur, ktorý nerozporuje, avšak bez príslušenstva.

33. V ostatnom podaní zo dňa 7.2.2020 žalovaný už uznáva celý žalobou uplatnený nárok, a to nielen výslovne istinu 550,23 Eur ale aj príslušenstvo k nej, teda úrok 28 % ročne od 13.6.2017 do zaplatenia, pričom už nežiada splátky. Žalovaný teda v tomto podaní nesporne účinne uznal celý žalobou uplatňovaný nárok (s výnimkou zaplatenej časti), čo do dôvodu aj čo do výšky, a to tak v rozsahu istiny, ako aj uplatňovaného príslušenstva.

34. Keďže žalobca podal návrh na rozhodnutie rozsudkom pre uznanie a boli naplnené všetky podmienky cit. ust. § 282 CSP, odvolaciemu súdu neostávalo iné ako v rozsahu istiny 500,- Eur (keď v časti istiny 50,- Eur došlo k späťvzatiu žaloby s následkom zastavenia konania) aj s príslušenstvom rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný z pôvodnej žalovanej sumy 705,83 Eur s úrokom 28% ročne od 13.6.2017 do zaplatenia zaplatil dve splátky dňa 18.12.2017 sumu 150,- Eur, kedy sa istina znížila na sumu 150,83 Eur a dňa 17.8.2018 sumu 50,- Eur, kedy sa istina znížila na 100,83 Eur. Žalobcovi teda vznikol nárok na úrok 28 % p.a. zo sumy 705,83 Eur od 13.6.2017 do 18.12.2017, zo sumy 550,83 Eur od 19.12.2017 do 17.8.2018 a zo sumy 500,83 Eur od 18.8.2018 do zaplatenia.

35. Odvolací súd potom vo zvyšnej nezastavenej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie rozsudkom pre uznanie zmenil s použitím ust. § 388 CSP tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 500 Eur s 28 % úrokom p. a. zo sumy 705,83 Eur od 13.6.2017 do 18.12.2017, zo sumy 550,83 Eur od 19.12.2017 do 17.8.2018 a zo sumy 500,83 Eur od 18.8.2018 do zaplatenia. Žalovaný bol zaviazaný uhradiť predmetnú sumu žalobcovi v parížnej lehote v zmysle § 232 ods. 3 CSP do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

36. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

37. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

39. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Esenciálnym kritériom priznania náhrady trov konania v zmysle ust. § 255 CSP, je zásada úspechu v spore. Úspech vo veci sa vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. V prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v ust. § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Pomer rozdelenia náhrady trov konania potom zodpovedá pomeru víťazstva strany vo veci samej, zníženého o pomernú časť jej neúspechu.

41. V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby), súd prihliadne na to, či a kto zavinil, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené, a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí celkovú otázku, z akej časti bola tá ktorá strana úspešná. Ak je na čiastočnom späťvzati žaloby dané zavinenie jednej zo strán treba z pohľadu § 255 CSP dovodiť, že v tomto rozsahu nemala vo veci úspech. Vždy platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu (uzn. NS SR 6 M Cdo 19/2010).

42. S poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská, o nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. V konaní bol žalobca plne procesne úspešný, nakoľko jeho žalobe bolo súdom vyhovené a v časti v ktorej následne zobral žalobu čiastočne späť s následkom zastavenia konania, zavinil zastavenie konania žalovaný, pretože pohľadávku žalobcu v späťvzatej časti v priebehu konania uhradil, čo v konečnom dôsledku predstavuje úspech žalobcu. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).